

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului :</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiunile se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor :</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	---	---

Congresul baptiștilor din București

Ceva nemai pomenit. În capitala României Mari s'a ținut în zilele trecute un congres al baptiștilor la care au luat parte și reprezentanți din alte țări ba chiar și de peste ocean.

Și oare de ce tocmai capitala țării noastre a fost aleasă pentru acest scop? Pentru că în România baptismul se bucură de o toleranță prea mare, și totuși mereu se plâng că sunt prigoniți și s'au întrunit să protesteze în congres pentru această mare nedreptate ce li se face.

În ziarul „Universul” din 8 și 9 August a. c. Dnii Teodor M. Păcescu și Nichifor Crainic au scris articole foarte serioase și pline de îngrijorare despre ținerea acestui congres. Ori cine cetind aceste articole a putut trage concluzii sănătoase că baptismul este un mare pericol nu numai pentru biserică dar și pentru stat. Și totuși nu este îngrijorat nimeni de acest pericol.

Da! Trebuie să fim pe placul străinătății? Dar, de dragul străinătății nu se pot știrbi legile țării. Adevărat, trebuie menținute legăturile diplomatice cu străinătatea, ba chiar și relații amicale cu unele țări, dar iarăși nu se poate admite ca străinii să se amestece în treburile noastre interne. Aceasta trebuie s'o aibă în vedere chiar înșiși românii baptiști, căci doar întâi sunt români și apoi baptiști.

Statul dacă tolerează baptismul, o face din considerare că majoritatea baptiștilor sunt români, dar fără să aibă vreun amestec cu străinii și mai ales cu dușmanii țării.

Dar, baptiștii francmasoni internaționali nu vor să admită așa ceva, tactica lor este cu totul alta. Prin presiunea ce o întreprind de a fi recunoscut baptismul în România drept cult, pe motiv că suntem în secolul civilizației și al culturii, o fac ca să aibă libertate de acțiune în propaganda lor de tot felul, adică prozelitismul.

Ce nu fac francmasonii ca să turbure pacea lumii!!

Având prinși în cursă un număr considerabil dintre cei ușor influențabili le este pregătit terenul de a ne pregăti soarta Rusiei și a Spaniei.

Dacă însă situația nu se va schimba, prin demagogismul politic ne vom trezi într'o bună zi — spre rușinea noastră — ca parlamentul să voteze o lege ca statul să subvenționeze și predicatorii baptiștilor, oameni simpli fără nici o pregătire.

Ne place să ne batem piepturile că România de azi s'a făcut cu jertfa atâtor sute de mii de eroi ce și-au vărsat sângele pe altarul neamului și al credinței și că dacă nu erau popii am fi perit. Este foarte adevărat. Dar strămoșii noștri au fost mai strâns legați de biserică și de preot și cuvântul preotului a fost hotărâtor și ascultat. Mai multă suferință și mizerie a fost atunci ca acum, totuși credința a fost tare și neclintită ca și-o stâncă de peatră. Strămoșii noștri n'au știut ce-i acela baptism și câte alte feluri de secte.

Azi, totul este altcum. Azi suntem creștini numai cu numele, suntem ortodocși numai de ocazie și de zile mari.

Credința pentru pătura noastră intelectuală e ceva secundar. Chiar dacă-i vezi venind la biserică, foarte rari își mai fac semnul crucii, dar să sărute icoanele nici de cât. Criticile la adresa preoției se țin lanț și câte multe lucruri de felul acesta nu le fac, cari sunt dovada cea mai bună că de ce prinde sectarismul printre poporul de jos. Nu este de mirat, căci poporul văzând din partea unui om cu carte acest indiferentism religios, face la fel și iată că singuri cădem în râpă.

Indrăsneala baptiștilor a înaintat cu un pas prin ținerea congresului în chiar inima țării. Admițându-li-se acest lucru, vor avea curajul

ca în viitor să ceară și altceva să li se îndeplinească.

Trebue să se deschidă odată ochii fiecărui bun român că lucrurile acestea nu duc la bun sfârșit. Un român cu minte sănătoasă nu poate admite că bapțiștii unguri, bulgari, americani, etc. numai binele României nu-l doresc. Cu toate că vin să propovăduiască pacea și iubirea deaproapelui, cel puțin așa spun ei, nu-i putem considera de oameni cinstiți, ci adevărați farisei, adecă mai bine zis: lupi imbrăcați în pei de oi.

Dânșii pot sta foarte bine în țările lor și acolo să predice, nu la noi în România. Și așa ne vrăjmășim politicește unii cu alții, baremi liniștea religioasă să nu ne-o turbure.

Țara românească are nevoie de liniște și asta o dorim, în speranță că viitorul ne va fi mai limpede.

Dacă vorbim o singură limbă să avem o singură credință. Mântuirea o găsește oricine o caută numai în biserica ortodoxă. Ortodoxia nu ne alterează cu nimic românismul nostru ci din contră dacă toți românii ar fi ortodoci ar fi și mai buni români ca acum și într'adevăr numai atunci se oor putea împlini cuvintele poetului: „viitor de aur țara noastră are.....“

Pr. Dimitrie Blidariu

Scurtă privire istorică asupra bisericii ortodoxe române din Banat.

de Pr. Constantin Târziu
licențiat în teologie.

Dar, pe de altă parte tocmai din cauza acestei înglobări au decurs multe rele pentru poporul român din Banat. Românii începură a fi nesocotiți ca neam aparte, iar limba română fu cu totul împiedecată de a se desvolta în școală și biserică. În școală se învăța sârbește, pentru că așa voise Maria Terezia (1740—80) să-l apropie pe oropsitul popor valah de „cultura și obiceiurile și sânghința sârbilor, căci acești posed mai multă industrie și iubesc mai mult agricultura și altele (sic) decât Valahii¹⁾”; măsura aceasta însă fusese luată cu intențiunea de a sârbiza pe Români crezând astfel că vor putea fi mai ușor guvernați și vor fi mai siguri apărători ai graniței orientale, fiind atașați dinastiei ca și sârbii, drept mulțumită pentru privilegiile acordate de Habsburgi. În biserica românească se introdusese acum din nou limba slavonă, pe care noi de mult nu o mai întrebuițam, limbă care ajunsese să fie considerată de

oficialitate ca limba poporului²⁾. Ajunsese vremea ca românii să nu știe rugăciunile decât în slavonește și ca exemplu tipic se dă cazul mamei lui Moise Nicoară, marele luptător naționalist arădan³⁾.

Ierarhia sârbească, în tendințele ei de expansiune panslavistă, începu să excludă pe români dela oficiile și beneficiile școlare și bisericești, și nu-i admiteau decât cu condiția sârbizării numelui⁴⁾.

Sub raportul material preoțimea română stătea la începutul sec. XVIII destul de bine, căci pe la 1730 aflăm că preoții din Serbia și Banat nu sunt supuși la contribuție⁵⁾. Prin Rescriptul Illiric din 20 Maiu 1771, în care se stabilesc drepturile și datoriile mitropolitului, episcopilor și preoților la Cap. 12 se fixează veniturile stolare, familia se scutește de orice fel de impozit, fiecărui preot i se dă o sesiune întreagă (32 jugăre pământ, în graniță 42) diaconilor 1/2 sesiune, se scutește de armată un fiu al preotului, etc., totașa Grundgesetze für Militärgrenze din 7 August 1807 prevede la Cap. V că preoții sunt scutiți de robotă⁶⁾. Totuși, pentru noi în general, supremația sârbească era dăunătoare și din acest punct de vedere, veniturile episcopilor pe timpul sedisvacanțelor, averile episcopilor răposați și ale bogatelor noastre mănăstiri erau vărsate în „Cassa națională sârbească“, care la rândul ei cheltuia acești bani numai pentru progresul cultural al poporului sârbesc și nu dădea un ban pentru scopuri culturale românești, cu toate că cea mai mare parte din bani erau câștigați din sudoarea țaranului român⁷⁾.

Nu mai vorbim de situația morală în care era pusă preoțimea română, care trebuia să se degradeze la rolul de unealtă îndreptată de către ierarhia sârbească împotriva propriului ei neam. Sârbii, deci, exploatau pe Români ca pe niște iobagi bisericești⁸⁾ încât ocrotirea religioasă dela început se transformă în apăsare națională⁹⁾.

Din punct de vedere administrativ episcopiiile bănățene au depins între anii 1690—1718 de mitropolia Carlovițului cu reședința în Cruședol, ca episcopii sufragane ei; după ce însă

2) P. Nemoianu o. c. p. 34—35.

3) Dr Grigorie Comșa episcopul Aradului în Triumful ort. la Arad p. 13.

4) Pr. Gh. Cotoșman o. c. p. 93.

5) N. Dobrescu o. c. p. 93.

6) Foaia Diecezană An. XLVII No. 18 p. 9—11.

7) Dr T. Botiș: Pagini din istoria desrobirii în Triumful ort. la Arad p. 163.

8) I. Lupaș: Viața și faptelele mitropolitului Andreiu baron de Șaguna în volumul comemorativ: „Mitropolitul Andrei baron de Șaguna“. Sibiu 1909 p. 36.

9) Dr Gr. Comșa ep. Aradului: Circular în Triumful ort. la Arad p. 41.

1) Fr. Grisellini o. c. p. 179.

Austriecii cuceriră Belgradul la 1718, episcopiile acestea fură supuse mitropoliei din Belgrad, unde pe atunci păstora mitropolitul Moise Petrovici. Starea aceasta însă nu dură decât până la 1725, când Moise Petrovici fu ales de mitropolit al Carlovițului unind astfel cele două mitropolii, astfel că episcopiile noastre rămăseră de aci încolo sufragane mitropoliei de Carloviț¹⁰). Curtea din Viena dorind ca să supravegheze probabil mai bine întreaga viață a supușilor săi, atât civilă cât și religioasă și națională, înființă la 23 Oct. 1751 așa numita Deputațiune illirică de care depindeau toate chestiunile bisericești din Banat. Această deputațiune elaborează de nou legi și regulamente, după care au a se conduce mitropolitul, episcopii și preoții. Astfel la 1754 apare Militärgrenzrechte care prevede ca preoții culpabili să fie judecați după canoane; în 1771 apare amintitul Rescript illiric care prevede că, cununile se fac în satul miresei, după cele 3 vestiri obligatorii; morții să nu se țină neîngropați mai mult de 48 ore, iar săracii vor fi înmormântați gratuit. Se ia hotărârea de a se înființa școale clericale, iar preoților destoinici să li-se încredințeze spovedirea poporului. La 27 Sept. 1781 se dispune ca acolo unde până acum bisericile au ținut școli bisericești cu cheltuiala lor, dacă acestea se vor fi ruinat să se repare din nou sau să se rezidească pe cheltuiala comunei bisericești. În sfârșit la 10 Iunie 1787 s'a permis zidirea de turnuri și așezarea de clopote la biserici¹¹).

(Urmează).

Săptămâna.

Când I-au văzut ucenicii umblând pe mare s'au spăimântat și au zis: Este o nălucă. Și de frică au tipat!

Mateiu 14, 26.

Mărturisesc că sunt sub influența adâncului cugetător Francois Mauriac și a cărții sale: „Viața lui Iisus“, când citesc aceste versete din evangelia Duminicii a 9-a după Rusalii, în care se arată puterea divinității lui Iisus, umblând pe mare ca și pe uscat.

Îndată după minunea săturării — cu cinci pâini și doi pești — a mulțimii de cinci mii de oameni afară de femei și de copii, Iisus îndreptându-se spre alte locuri a trimis pe Apostolii săi pe mare cu corabia la pescuit, deși marea era furtunoasă, iar El i-a urmat pe mare ca pe

uscat. Apostolii de și știau că este Iisus, s'au spăimântat când l-au văzut și au zis: „Este o nălucă“. Nici ei nu puteau pricepe minunea minunilor.

Iisus a voit să arate suprema putere a divinității Lui pe două laturi. Întâiu pentru mulțimea de 5000 de oameni săturați în chip miraculos, și pe urmă pentru Apostoli într'o supremă apoteoză divină. Pentru că știa că „minunea minunilor este aceea care nu cade sub simțurile omului și nu e recunoscută decât prin credință. Aceea ce există pentru majoritatea oamenilor dincolo de ceea ce se vede și se pipăe“. (Fr. Mauriac: „Viața lui Iisus“).

Aceasta a voit să arate Iisus prin pașii Lui pe marea înfuriată.

Între cei 5000 de oameni, după consumarea fizică a minunii înmulțirii pânilor și peștilor s'a născut o discuție. Unii mai cereau minuni ca să creadă în El.

În fața deșertăciunii omenești și a egoismului fără frâu, Iisus a recurs la alt motiv biblic din Testamentul Vechiu, pentru a dovedi divinitatea Sa.

În cartea Facerii la cap. 1, v. 6 se spune: „Dumnezeu a zis: Să fie o întindere între ape și ea să despartă apele:“ iar în cartea lui Iov se spune: „Numai El întinde ceriurile și umblă pe înălțimile mării“ (cap. 9, v. 8) ca apoi în Psalm 104 v. 2-3, să se facă mărturisirea deplină: „Te învelești cu lumina ca cu o haină, întinzi cerurile ca un port. Cu apele îți întocmești vârful locuinței Tale, din nouri îți faci carul și umbli pe aripile vântului“.

Iată că acum se și trăiesc aievea versurile din Testamentul Vechiu, pe marea fără odihnă.

Petru, cel mai bătrân și cel mai realist dintre Apostoli, pentru a se încredința că nu este o nălucă pe mare ci însuși Domnul, când a auzit cuvintele de îmbărbătare: „Îndrăzniți; eu sunt, nu vă temeți“ a zis: „Doamne dacă ești Tu, poruncește-mi să viu la Tine pe ape“. „Vino, i-a zis Iisus. Petru s'a coborât din corabie și a început să umble pe ape ca să meargă la Iisus. Dar când a văzut că vântul era tare, s'a temut, și fiindcă începea să se afunde, a strigat: Doamne, scapă-mă! Îndată Iisus a întins mâna, l-a apucat și a zis: Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? Și după ce a intrat în corabie a stat vântul. (Mateiu 14, 28-32).

Sub imperiul duminicelor de după Rusalii, când se cetesc în sf. biserici evangeliile cari cuprind atâtea minuni ale Domnului Iisus, prin cari își arată divinitatea Sa, se petrece în Sârbia, lucruri cari privesc raportul între Stat și Biserica ortodoxă, cari însă au și asupra noastră o re-

10) R. S. Molin o. c. p. 11.

11) Foia Diecezană anul XLVII No. 18 p. 9—11.

percursiune firească. Este vorba de concordatul încheiat recent între Guvernul sârbesc și Vatican.

Concordatul a provocat în lumea ortodoxă din Sârbia proteste și manifestațiuni sângeroase, rar întâlnite, și de o violență caracteristică temperamentului sârbesc.

Desigur nu avem căderea a discuta treburile interne ale vecinilor. Dar trebuie să se pună în discuție observațiunile ce se fac la noi, de multă lume — chemați și nechemăți — prin comparația incidentelor violente din Sârbia față de Concordat și manifestațiunea pur platonicească a Bisericii ort. rom. în același caz cu ocaziunea încheierii concordatului între Statul Român și Vatican. Atât în presă cât mai ales în public se vorbește cu multă admirație față de atitudinea clerului sârb în cazul dat, aducându-se acuzațiuni clerului rom. ort. că la timpul său s'a mulțumit cu o simplă manifestațiune pur platonicească, contra concordatului, deși Biserica ort. rom. reprezintă 80% din populația Statului nostru, cu toate că acest concordat este mult mai grav pentru interesele și prestigiul Bisericii românești, și în Sârbia ortodoxia reprezintă abea 51% din populația țării.

În fața concordatului Biserica și clerul ortodox s'a pus pe un punct de vedere pur biblic, conform cu misiunea ei evanghelică. La noi clerul a tras învățăminte din pățania atât de deasă a lui Petru apostolul. La noi clerul a situat concordatul pe planul firesc și logic al politicii de Stat și niciodată nu a voit să plătească statului această greșală cu o monedă politică. Măcar că acest lucru se putea face mai impresionant decât în Sârbia.

În coloanele Foi Diecezane, de acum câțiva ani, profesorul de teologie din Caransebeș, părintele diacon Isaia Suru, s'a ocupat de Concordat sub toate laturile lui: religioase-naționale-politice. Se pare că pâr. profesor a tratat subiectul ca teză de licență. La tot cazul apărută în broșură lucrarea a aruncat o vie lumină asupra Concordatului, mai ales din unghiul de vedere politic-diplomatic și al necesităților de Stat la momente date. Lucrarea a fost pe deplin edificatoare și bine documentată. Din ea și din principiul tratat în ea, s'a inspirat Biserica ort. rom. în atitudinea ei față de concordat.

Mă închin în fața observațiunilor — de ori unde ar veni — că Biserica sârbească a opus un rar de violent protest contra concordatului. Dar nu pot lăsa fără răspuns aceste observațiuni cât privește Biserica noastră națională ortodoxă.

Aceasta din motivul foarte simplu și tot atât de logic, că la noi în baza conștiinței noastre bimilenare de Biserică națională organizată,

nu se face o politică clericalistă, ci una națională, eminentă ortodoxă românească.

Cu alte cuvinte, clerul și Biserica ort. rom. — deși impresionant și categoric dominantă — în toate vremurile a dat dovadă că nu a făcut niciodată clericalism.

Aici consistă puterea de rezistență a ortodoxiei noastre.

Clerul bisericii noastre crede în misiunea creștină-ortodoxă a Statului deși din aparențe această conducere laică, a lăsat să se vadă în multe cazuri că s'a abătut dela misiunea lui, dela principiul fundamental ortodox. Dar noi, trăgând învățăminte din șovăirea lui Petru, am crezut și credem în biruința finală a spiritului ortodox, sub toate laturile, chiar politic.

Să fi reacționat clerul contra concordatului prin manifestațiuni sângeroase?

Rezultatul ar fi fost o tensiune și o luptă fratricidă, cu urmări din cele mai grave. Apostolul Petru pentru Iisus a tras sabia, și de sabia a murit.

Clerul ortodox-român a acceptat umilința, tocmai pentru binele și progresul neamului, înțelegând la momentul oportun, înțelegând să servească Statul în momentele de grea cumpănă diplomatică.

Rezultatul a fost o pașnică dezvoltare a intereselor Statului nostru, iar dacă ortodoxia nu a fost pusă în toate drepturile sale firești, de factor primordial și determinant, desigur că vremea nu-i trecută și vom recolta biruințe frumoase și satisfăcătoare pentru Neam și Lege.

Sub aceste unghiuri sunt a se judeca pe deoparte, pretinsa lipsă de viață și energie a clerului și Bisericii ortodoxe-române, față de concordat și pericopa din sf. evangelist Matei cap. 14, 22—34.

Clerul și Biserica ortodoxă română s'a desbrăcat din străbune vremuri de egoism și prestigiu politic trecător.

Noi nu facem politică clericală pentru un orgoliu trecător, ci ne încadrăm cu toate umilințele și jertfele în marele rol și interes al Statului nostru național, care în sfârșit, la vremea sa de grea cumpănă, tot ortodox va fi.

Pr. Traian Constantin

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

Cuvântare de bineventare.*)

Prea Sfințite Domnule Episcop!

Toată armonia universului, după sfântul Dionisie Areopogul, stă în împărtășire și unire împrumutată, a celor mai înalte, cu cele de jos și a celor de jos cu cele de sus.

Toată aceasta armonie între ceriu și pământ, între Dumnezeu și om, a depus-o Mântuitorul Hristos în mâinile sfinților Apostoli și a urmașilor lor, ca să o lucreze, să o susțină și întărească neîncetat, până la sfârșitul veacurilor.

În rugăciunea lor, să cobor cele de sus, la cele de jos, Domnul la sluga sa și prin ei se înalță cele pământești la cele cerești, cele trecătoare la cele vecinice.

Sfinților Apostoli și urmașilor lor episcopii, li-a dat Mântuitorul Hristos marea misiune și chemare de a purta numele său adorat între popoare, de a predica evanghelia sa la toate neamurile, de a săvârși și administra sfintele și de vieții făcătoare Sale taine și a-le împărtăși și vărsa în inimile oamenilor, spre sfințire, iertare de păcate și împreună convețuire cu Hristos.

Și Înalț Prea Sfinția Ta Părinte Episcop, ca urmaș al sfinților Apostoli, spre a perpetua aceasta marea și sfântă misiune apostolică și spre îndeplinirea ei, Te-ai pogorât din scaunul Arhieresc, ai luat toiagul păstoririi în mână și ai pornit la drum, ca să-Ți cercetezi turma Ta, oile Tale cuvântătoare, pe fiii sufletești, încredințați de Mântuitorul Hristos spre păstorie și conducere pe cărările vieții, la limanul mântuirii lor sufletești!

Ai venit la noi Prea Sfințite Părinte, ca să vestești tainele mântuirii! Să verși lumina credinței în întunerecul inimilor necredincioase! Să arunci în pământul cel stânt, sămânța virtuților și faptelor celor bune! Să stârpești încolțiturile păcatelor! Să torni balsamul mângăitor în inimile celor ce suferă, apăsați de grijile vieții! Să aprinzi și să hrănești focul iubirii de Dumnezeu, în inimile celor aleși!

Să ridici pe cei căzuți dela dreapta credință! Să cauți pe cei rătăciți dela adevăr, ca și mântuitorul Hristos, oaia cea din munte rătăcită! Și astfel a paște, a adăpa și hrăni turma cuvântătoare, cu laptele dreptei credințe, ce izvorăște din singura biserică a noastră ortodoxă, una, Sfântă, sobornicească și Apostolică, a lui Hristos biserică și ce o conduce la pământul fagăduinței, unde curge lapte și miere! Și a crește prin evangheliile, din fii pământești, cetățenii pentru curțile împărăției cerești!

Ai venit la noi Prea Sfințite Părinte! Să

binecuvântezi câmpiile, munții, dealurile, izvoarele și toate ogoarele noastre! Să binecuvântezi părinți, odraslele lor, pe copiii lor, ca să crească în învățăturile Sfintei noastre biserici, ca să aștepte har la Dumnezeu și la oamenii! Să binecuvântezi pe cei ce sau împreună în Domnul în viața conjugală prin taina sfintei cununii, ca să ajungă la adânci bătrânețe și să-și vada pe fii fiilor lor, ca niște mlădițe tinere de maslin, împrejurul masei lor! Să binecuvântezi pe cei bătrâni, ca să-și poarte cu ușurință povara anilor vieții lor! Să binecuvântezi pe cei bolnavi ce suferă pe patul durerilor și să implori mila lui Dumnezeu, ca să li-se ierte greșalele și se să facă sănătoși! Să binecuvântezi mormintele unde zac osămintele părinților, fraților și copiilor noștri și să implori mila și îndurarea lui Dumnezeu, ca să ierte păcatelor tuturor celor ce au adormit și murit întru credința și nădejdea învierii și a vieții de veci! Să ne binecuvântezi și pe noi pe toții și să implori asupra noastră mila Dumnezească ca să-ne ferească de ciumă, de cutremur de potop, de foc, de sabie, de venirea asupra noastră a altor neamurii și de războiul cel dintre noi, ca toții dimpreună cu o gură și cu o inimă, să mărim pe Dumnezeu Tatăl, pe Fiul și pe Duhul sfânt!

Cu aceste cuvinte, în numele dreptcredincioșilor mei parohienii, Te primim cu bucurie, cu veselie și cu brațele deschise în mijlocul nostru, ca pe un om trimis dela Dumnezeu și ca un apostol, și-ți deschidem larg porțile inimilor noastre, de iubire de venerațiune și supunere fiască și-ți zicem: „Bine ai venit în mijlocul nostru și Să Trăi-Ți la mulți în fericiți anii.

N. Novacovici paroh.

VORBESC MORȚII DELA SAT.

*Noi, bătrâni ai timpurilor,
Rând pe rând — cum s'a'ntâmplat,
Am plecat din lumea voastră,
Când Stăpânul ne-a chemat!*

*V'am lăsat, din truda noastră
Casă, vite și pământ,
Însă voi ne-ați dat uitării,
La mutarea în mormânt.*

*Părăsit e cimitirul
Ca ș'un loc făr de stăpân,
Iar din sfânta datorință —
Numai datine rămân....*

*Înzădar mai faceți astăzi
Părăstase și pomeni,
Dacă ne lăsați mormântul
Străjuit — de burueni.*

G. B.

*) Cu ocazia vizitei canonice din comuna Gârbovăți.

Apel către Oficiile parohiale.

Rog călduros toate oficiile parohiale cari până în prezent n'au răspuns la apelul Prea Sfințitului Domn Episcop, pentru a se veni în ajutorul terminării bisericii din Coșteul Vârșetului, publicat în „Foaia Diecezană”, să binevoiască a face tot posibilul de a răspunde cu contribuția lor materială.

Mărturisesc că cunosc greutățile materiale ale vieții de azi, însă rog pe toți acei cari consimt la o asemenea faptă creștină, dat fiindcă biserica, pe care împreună cu doi frați în Hristos o păstoresc, n'are în prezent de nicăeri nici un ajutor, să facă sacrificiul unei sume cât de modeste, îndemnând și pe alții de a sprijini cu obolul lor terminarea monumentalului lăcaș, început încă din anul 1929, singurul mijloc de a avea posibilitatea să continuăm lucrarea.

Pentru a salva această măreață operă creștină și națională de dincolo de fruntariile Țării-Românești la granița de Vest, se impune jertfa noastră mai întâiu; căci așa e în lume trebuie să pui întâiu cărămida și mai multe tu, și apoi se va face clădirea și nu se va isprăvi până când nu vei strecura acolo un pic de jertfă, un pic de sacrificiu și lepădare de sine și știu că Sfințiile Voastre oridecâteori vi s'a cerut, a-ți pus cu amândouă mâinile și din toată inima.

Să venim dar și de data aceasta și în ajutorul comunei bisericești Coștei (Jugoslavia) cu jertfa noastră cât de modestă și prin aceasta, Vă asigur că a-ți pus alături de noi indemnul pentru venirea credincioșilor acelei comune la conștiința, că măreața clădire pe care doresc s'o vadă terminată cel puțin în roșu este mai întâiu a lor și numai ei pot să o salveze pe deplin, aducând jertfa cea mare pe altarul strămoșesc.

În caz când acest ultim apel al nostru rămâne fără răspuns afirmativ, vom fi siliți să mai stăm la discreția băncii încă mulți ani și cu riscul de a perde în parte, dacă nu în masă, credincioșii dela dreapta credință și cu atât mai regretabil va fi cu cât în această comună până acum nu s'au ivit asemenea cazuri.

Coștei (Jugoslavia) la 9 August 1937.

Octavian Trailovici paroh.

ȘTIRI

Toată presa românească infirează, injuriile aduse capului bisericii noastre I. P. S. Patriarh, prin articolul unui fost ofițer, colonel P. Petrescu, în fițuica „Lumea Românească” prin care cere guvernului să ancheteze Biserica și controleze poziția I. P. S. S. Patriarhului, care a avut curajul a se ridica împotriva valului de ură semită, cerând justiție pentru neamul românesc!

Pelerinaj. Prăznuirea „Adormirii Născătoarei de Dumnezeu” a prilejuit — și anul acesta — credincioșilor din comunele apropiate — mai ales suferinzi — o zi de reculegere la locul de închinare „Peatra scrisă”. Un popas simbolic la margine de drum. Pr. Marcu Bănescu, din Armeniș, a săvârșit în capelă utrenia și sf. Liturgie. Au asistat și romano-catolicii din Slatina-Timișului, care au avut prilejul să asculte serviciile divine în limba lor — în limba românească. — Comunitatea de sânge și mistica graiului matern în serviciile divine, le-a îngăduit romano-catolicilor din Slatina, să petreacă o oră de rugăciune cu ortodoxii, în capela dela „Peatra Scrisă”.

Pentru suma donată de 10.000 lei, în scopul continuării lucrărilor la casa parohială din Verendin, comuna bisericească de acolo exprimă On. Prefecturi a județului Severin mulțumirile sale.

Un gest frumos. O creștină anonimă din Timișoara, a binevoit să trimită deocamdată suma de 2000 lei, cu scopul de a se acorda o bursă unui elev dela școala noastră de cântăreți anunțându-ne și trimiterea restului de bani, de întreținere pe un an, a unui elev sărac, fiu a unui tată cu mai mulți copii.

Acest gest mult grăitor, ne-a surprins plăcut!

Cerc preoțesc. Duminecă în 15 August membrii cercului religios Teregova — desp. „Andrei Șaguna”, s'au întrunit în comuna Goleț. Au participat Pr. Vasile Paica din Feneș președintele cercului, Pantelimon Domil din Buceșnița, Simion Șandru din Sadova N., Ilie Sirbu din Rusca, Valeriu Suru din Vălișoara și Dr. Traian Coșeriu din Teregova. După săvârșirea sfintei liturgii în sobor, predică Păr. Ilie Sirbu despre „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu”. Apoi conferențiază Pr. Dr. Traian Coșeriu despre îndreptarea calendarului, îndemnând credincioșii să-și serbeze hramul la data fixată de autoritățile noastre.

A 2-a zi, Luni în 16 August, pe lângă cei amintiți, au mai participat Pr. Dimitrie Stoichescu din Teregova, Gh. Bihoiu din Slatina-Mică și Marcu Bănescu din Armeniș, la cercul ținut în comuna Vălișoara. Aici se săvârșește utrenia și sfânta liturgie în sobor, după săvârșirea căreia, predică Păr. Ilie Sirbu despre hramul bisericii. Păr. Marcu Bănescu, vorbește despre „Suferințele pentru Christos în zilele noastre”.

Aici s'au cununat 3 perechi concubini.

* * *

Tot luni în 16 August s'a ținut un alt cer preoțesc în comuna Scăiuș. Au participat preoții: Ioan Jurca din Dragomirești, Antonie Atnagea din Zorlentul-mare, Petru Voicău din Zgribești și C. Dănescu din Scăiuș, în capela improvizată în școală, au purces la săvârșirea Sf. Liturgii în sobor. După săvârșirea Sf. Liturgii, a predicat Păr. Ioan Jurca, preș. cercului, despre „Adormirea Maicii Domnului”, după care își desvoltă conferința religioasă Pr. Voică Petru, despre „Păcatul uciderii de pruncii” combătând documentat păcatul „rușinei” de a avea prunci, atât din punct de vedere moral-social cât și național.

Publicațiune de licitație.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de renovare la zidirea bisericii din Ciacova, se va ținea licitație Marți în 31 August 1937, la ora 11 în casa națională.

Lucrările se acordă integral, ori pe grupuri: zidărie Lei 55480, tinichigiu Lei 83400, pictură și zugrav Lei 44000.

Licitația se va ținea cu oferte în scris cu dreptul comunei bisericești de a preferi antreprenorul carei inspiră încredere. Oferenții vor depune vadiu 10% în hârtii de stat. Comuna bisericească nu recunoaște dreptul oferenților la diurne ori despăgubiri.

Ciacova la 25 August 1937.

Consiliul parohial ort. rom.,
din Ciacova.

Publicație de licitație.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construire a bisericii ort. române din comuna Clopodia specificate în condițiile de licitație se publică licitație minuendă cu oferte închise și sigilate pe ziua de 8 Septembrie a. c., la ora 11 a. m., la casa parohială.

1. Planul și devizul de spese și condițiile generale și cele speciale se pot vedea la Of. parohial din Clopodia.

2. Concurenții vor înainta deodată cu oferta închisă și vadiul de 10% din prețul oferit.

3. Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenorii cu calificare recerută.

4. Antreprenorul pe care va rămânea lucrările va restitui comunei bisericești spesele avute cu compunerea elaboratelor tehnice.

5. Concurenții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participarea la licitație.

Comisia de licitație își rezervă dreptul a alege și preda lucrările aceluia antreprenor în care va avea mai mare încredere.

Din ședința consiliului parohial ținută în comuna Clopodia la 27 Iulie 1937.

Secretar:

Ioan Albalu

Președinte:

Miron Băleanu

paroh.

2-3

Judecătoria rurală Teregova instanța c. f.

No. 923/1937 c. f.

Publicație de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul **Iacob Weinfurter** domiciliat în Gărână contra urmăriților **Wolfgang** și **Martin Tremmel** din Gărână la cererea următorului Judecătoria ordonă:

Licitarea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului resp. a porț. din imobilul înscris în c. f., a continei Gărână (din circumscripția judecătoriei Teregova) întreg imobilul cuprins în c. f. No. 207 coalei c. f. Loc de casă de 971 stj. p. în valoare de 1000 lei și pag. 145 porț. 25 de 1/7 parte din imobilul No. top. 85 Cracu Spinului 1 jug. 690 stj. p. în valoare de 1000 lei și top. 176 Șesu Grădiște 2 jug. 800 stj. p. în valoare de lei 1500 pentru încasarea creanței de 14.600 lei capital, interese de 15% dela 21 August 1929, spese de proces și de executare de 1434 lei fixate până acum, spese de 300 lei, fixate acum pentru cererea de licitație; precum și pentru încasarea ereanței de 12400 lei și 11000 capital și accesorii a Centralei Raiffeisen din Timișoara declarată de aderentă.

Prețul de strigare se stabilește la valoarea sus arătată care poate fi redusă cu 25%.

Fixează termen pentru înțerea licitației pe ziua de **4 luna Septembrie anul 1937, ora 11** în casa comunală a comunei Gărână.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de 75% din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori să predea aceluiaș delegat chitanță de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiile de licitație (art. 147, 150, 170 Legea LX din 1881, și art. 21 XLI 1908).

3. (Fiscul) erariul statul precum și creditorii ipotecari și privilegiați nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți.

Condițiile de licitație se pot vedea în orle de birou la instanța c. f. Teregova.

Ordonă să se noteze ordonarea licitației în coala c. f. No. 207 și 145 din comuna Gărână.

Un exemplar din această publicație se trimite pentru afișare primăriei comunei Gărână un altul, pentru ca condițiile de licitație să poată fi văzute; câte un exemplar se va trimite primăriilor comunelor Brebul-Nou, Slatina-Timișului pentru publicitatea legală; în sfârșit se eliberează reprezentantului urmăritului extactul legal al publicației de licitație, pentru o singură înserare în ziarul Foaia Diecezană din Caransebeș.

Această publicație se va comunica celor interesați. Teregova, la 17 Maiu 1937.

ss. **I. O. Bubeneș** judecător ss. **I. Bica** director c. f.

Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

Judecătoria rurală Teregova secția c. f.

Nr. 1186/1937 c. f.

Publicație de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul **Calina Erimescu** domiciliat în comuna Rusca contra următorului **Simion Ciortan**, la cererea următorului No. 1702/1936 c. f.

Judecătoria ordonă:

Licitarea nouă, în baza art. 176 și 185 din legea LX din 1881, asupra întregului imobil înscris în c. f. a comunei Luncavița, No. 1089 3/8-a parte din imob. „Intravilan“ 42 stj. p. în preț de strigare de 600 Lei, No. 2245 coalei c. f. 1/4-a parte din No. top. 437 „Potocel“ 800 stj. în preț de strigare 200 Lei, 2245 1/4 parte din No. top. 776 „Tersitura“ 775 stj. p. în preț de strigare 150 Lei, 1973 1/2-a parte din No. top. 401 „Truschiu“ 1 jug. 1200 stj. p. în preț de strigare 400 Lei, cari au fost vândute la licitație ținută în 14 Februarie 1934 și cari au fost cumpărate la licitație de către Banca Poporală Teregova cu prețul de 23.600 din care sumă mai are de achitat suma de 4786 Lei, — pentru încasarea creanței de 25.000 Lei capital, interese de 15% dela 7 Ianuarie 1931, spese de proces și de executare de 3278 Lei și 726 Lei fixate până acum, spese de 450 Lei, fixate acum pentru cererea de licitație; precum și pentru încasarea creanței de 7.000 Lei capital și accesorii a Primei Case de Păstrare din Caransebeș și 5287 Lei și acces a lui **Ioan Bona** din Domașnea declarată de aderentă.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **6 Septembrie 1937, ora 10 în casa comunală a comunei Luncavița.**

În baza art. 150 legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării.

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori se predea aceluiași delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație.

3. Fiscul (erariul) cât și creditorii, ipotecari și privilegiați nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți.

Cumpărătorul întârziat nu poate lua parte la licitație ca licitant.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele de birou la instanța c. f. Teregova.

Un exemplar din această publicațiune se trimite pentru afișare primăriei comunei Luncavița un altul, pentru ca condițiunile de licitație să poată fi vândute; câte un exemplar se va trimite primăriilor comunelor

Verendin și Mehadica, pentru publicitatea legală; în sfârșit se eliberează reprezentantului următorului extrac-tul legal al publicațiunii de licitație, pentru o singură inserare în „Ziarul Foaia Diecezană“ din Caransebeș. Această publicațiune de licitație se va comunica celor interesați.

Teregova la 18 luna Maiu 1937.

Jud. s. s. **I. O. Bubeneș**

s. s. **I. Bica** dir. c. f.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. c. f.

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la **Librăria diecezană.**

AVIZ.

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public din Caransebeș și împrejurime, că posed

Atelier de croitorie

bărbătească

în str. General Trașța Nr. 1 în spre biserica ortodoxă.

Execut haine civile după ultima modă, uniforme pentru elevi, reverenți și supra reverenți preoțești, după un model nou, care se poate îmbrăca și desbrăca foarte ușor, precum și odăjdii bisericesti în rate foarte convenabile.

Experiența câștigată în șirul anilor ca maestru mă pune în posibilitate de a satisface ori când onor clientelă.

În așteptarea binevoitorului DV. concurs semnez.

Cu toată stima:

IOAN OLARIU

